

MAGISTRÁT MĚSTA OLOMOUCE

ODBOR PAMÁTKOVÉ PÉČE

Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc

Spisový znak – 411.1, skartační znak/skart. lhůta – A/10

Č. j. SMOL/128445/2018/OPP/KO

V Olomouci 25.5.2018

Spisová značka: S-SMOL/087810/2018/OPP

Uvádějte vždy v korespondenci

Oprávněná úřední osoba pro vyřízení : Ing. Petr Koluch, Ph.D., dveře č. 1.22

Oprávněná úřední osoba pro podepisování : Mgr. Vlasta Kauerová

Telefon : 588 488 133

E-mail : petr.koluch@olomouc.eu

Rozhodnutí

Dne 10.4.2018 obdržel Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče žádost o vydání rozhodnutí, podle ustanovení § 14 odst. 1 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, ve věci restaurování kamenných prvků fasád objektů č. p. 823 a č. p. 824, Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6, st. parcela č. 142 a č. 143, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky.

Tímto bylo zahájeno správní řízení, jehož účastníkem je vlastník předmětných objektů, Krajský úřad Olomouckého kraje, Jeremenkova 1191/40a, 77900 Olomouc - Hodolany, (IČ 60609460); příslušnost hospodařit s majetkem kraje má Vlastivědné muzeum v Olomouci, Náměstí Republiky 823/5, 77173 Olomouc, (IČ 100609). Žádost o vydání rozhodnutí podal na základě plné moci ze dne 28.3.2018 OK PYRUS s.r.o., Husovická 4, 61400 Brno, (IČ 25532464), jeho jednatel, Ing. Otakar Koudelka, CSc., dále jen "zástupce účastníka řízení."

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče, vydává podle ustanovení § 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči, jako příslušný orgán státní správy na úseku státní památkové péče, podle ustanovení § 149 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů, následující rozhodnutí:

Restaurování kamenných prvků fasád objektů č. p. 823 a č. p. 824, Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6, st. parcela č. 142 a č. 143, k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc, zapsané nemovité kulturní památky rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, jenž se nachází na území Městské památkové rezervace Olomouc prohlášené výnosem Ministerstvem kultury ČSR dne 21.12.1987 č.j. 16.417/87-VI/1, podle předložené žádosti a návrhu na restaurování: „Kamenické prvky bývalého kláštera klarisek a kostela sv. Kláry, dnes VMO“, který v roce 2018 vypracoval Ak. soch. René Tikal, Stochovská 148, 161 Praha - Ruzyň,

je z hlediska zájmů státní památkové péče přípustné za této podmínky:

1. Povrch kamene bude opatřen hydrofobizací pouze ve vodorovných plochách.

Odůvodnění

Objekty č. p. 823 a č. p. 824 na Náměstí Republiky č. o. 5 a č. o. 6 na st. parcele č. 142 a st. parcele č. 143 v k. ú. Olomouc-město, obec Olomouc jsou zapsanou nemovitou kulturní památkou rejstříkové číslo 13721/8-3718 Ústředního seznamu kulturních památek České republiky, která se nachází na území Městské památkové rezervace Olomouc. Na tomto území jsou uplatňovány památkové zájmy.

Popis památky:

Areál bývalého kláštera klarisek je pozdně barokním dílem stavitele Matěje Kniebandla a skládá se z konventních budov a kostela sv. Kláry. Kostel byl navržen Václavem Bendou v roce 1772. Má sálovou dispozici a je orientován. Hlavní loď je zaklenuta trojicí plackových kleneb. Členění interiéru i exteriéru je úsporné a málo plastické. Z pohledu z ulice je fasáda členěná pilastry s čabrakovými

hlavicemi, v horní části jsou zasazena půlkruhová okna s plochými archivoltami s lichoběžníkovými klenáky. Ve středním poli fasády je umístěn hlavní portál zakončený obloukem, s nakoso umístěnými polopilíři s vysokými patkami, na nichž stojí úseky mohutně profilovaného kladí. Od portálu, který je mírně vyvýšen vede osm schodů. Nad vstupem je ozdobná pískovcová deska na paměť věnování kostela studijní knihovně v roce 1785, která je zdobena štrápci a provazci. Na valbové střeše jsou tři okenní vikýře, jejich součástí je i atika a bohatě profilovaná segmentová římsa. Středové okno je po stranách zdobeno kamennými volutami. Ze dvora jsou okenní otvory obdélníkové a na nádvoří ve východním křídle jsou okna přízemní ukončena stlačeným oválem. Západní portál je velmi úzký, završený stlačeným segmentem. Celá budova je obkroužena kamenným soklem z pískovcových desek, jehož výška se mění podle svažitosti terénu (60-200 cm). Kamenické prvky jsou zhotoveny z maletinského, božanovského popř. hořického pískovce.

Popis jejího současného stavu:

Stav kamenických prvků památky odpovídá jejich stáří. U některých prvků je stav horší podle náročnosti umístění nebo zanedbání péče. Největšími problémy jsou koroze povrchu kamene a silné zasolení, které se nachází na patkách portálů a na soklu. Dále je zde nachází velké zanesení prachovými depozity a dožitými tmely, spárování a nátěry, dále drobná mechanická poškození a oděrky. Většina parapetů je opatřena cementovými vysprávkami a akrylátovými nátěry, u většiny parapetů se objevují příčné trhliny s fragmenty vápenných nátěrů. Desky soklu kostela jsou silně zasolené, znečištěné a degradované, některé jsou uvolněné nebo popraskané.

Popis navržených prací:

Po pořízení kvalitní fotodokumentace stavu před restaurováním restaurátor zpevní nejpoškozenější povrchy 15% nebo 30% organokřemičitým prostředkem (Porosil Z, výr. Aqua, ČR, nebo Remmers KSE 300). Následně restaurátor povrch očistí mechanicky (vodou pod regulovaným tlakem, párou a kartáčky s umělým vláknem, štětci popř. mikrodlátky a skalpely) a chemicky – změkčením usazených nečistot (Fassadenreiniger-Paste (výr. Remmers) a SI (výr. Aqua). Snímání starších akrylátových vrstev restaurátor provede za použití prostředku Ultra 2000 (výr. Aqua, ČR) nebo jiným, podle zkoušek, vhodnějším prostředkem; vápenné nátěry odstraní roztokem octa a vody. Nátěry budou zároveň odstraňovány i mechanicky za použití skalpelů a mikrodlát. U zasolených částí restaurátor aplikuje odsolovací zábaly z buničiny s destilovanou vodou. Uvolněné desky kamenného soklu okolo budovy zdemontuje, zreviduje a znovuosadí. Část soklu pod schody u jižního portálu bude vyměněna za desky z maletinského pískovce, nebo z pískovce z Vyhnanova. Následně restaurátor odstraní staré tmely a jiné stopy nevhodných nebo dožilých předchozích restaurátorských zásahů, zejména cementové vrstvy na parapetech. Budou-li pod nátěry zjištěny původní barevné úpravy, budou jejich vzorky poslány na laboratorní rozbor. Po očistění budou nejvíce degradované části zpevněny organokřemičitým prostředkem (Porosil Z, výr. Aqua, ČR, nebo Remmers KSE 300). Na takto zpevněný kámen budou provedeny retuše tmelem na minerální bázi (bílý cement Aalborg, křemičitý písek ze Střeleče, 4% disperze a stálé železité pigmenty firmy Bayer). V případě větších defektů bude pro zpevnění aplikována armatura z nerezové oceli. Doplnovat se budou především spáry, profilace ostění a kamenný sokl. U portálů s kovovými prvky restaurátor provede revizi, nevhodné, kámen poškozující panty či kovová kotvení vyhotoví nově z chromniklové nerezové oceli. Případné mikrotrhliny restaurátor zpevní injektáží (Ledan D2, výr. Tecno Edile Toscana, nebo Vapo Injekt, výr. Aqua, ČR) popř. doplní výše zmíněným tmelem. Trhliny v okenních parapetech restaurátor zajistí dvěma nerezovými čepy, které budou do kamene vpraveny šikmo, kolmo k sobě; trhliny budou injektážně vyplněny. Lepení bude prováděno přípravkem Mastice 2000 (výr. Bellinzoni), Akepox 5010 (výr. Akemi) nebo Elastorapid (výr. Mapei). Doplněvané části restaurátor na závěr sjednotí lazurní retuší s pigmenty od firmy Bayer dispergovanými v lihu, popř. směsí toluenu a 3% Paraloidu B72. V případě ostění tří vikýřových oken, západního portálu a okenních partapetů bývalého kláštera klarisek bude aplikován vápenný nátěr v barevnosti, určenou laboratorními výsledky odebraných nátěrů. Na ostatní prvky, kde bude kámen pohledově zachován, restaurátor aplikuje prostředek Porosil VV (výr. Aqua, ČR), nebo obdobný produkt od firem Imesta (Imesta IW 290) nebo Remmers.

K žádosti, podané dne 10.4.2018, shromáždil správní orgán následující podklady: návrh na restaurování: „Kamenické prvky bývalého kláštera klarisek a kostela sv. Kláry, dnes VMO“, který v roce 2018 vypracoval Ak. soch. René Tikal, Stochovská 148, 161 Praha - Ruzyně a písemné vyjádření Národního památkového ústavu, územního odborného pracoviště v Olomouci, dále jen

“NPÚ“, č.j. NPÚ-391/29282/2018 ze dne 19.4.2018, které vypracovala Mgr. Aneta Škobrtal Zlámalová.

Ve smyslu ust. § 14 odst. 6 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči a ve znění pozdějších předpisů, bylo ve věci vydáno písemné vyjádření odborné organizace státní památkové péče č.j. NPÚ-391/29282/2018, kde je uvedeno, cituje se: „*Navrhovaný restaurátorský zásah je akceptovatelný. Přispěje zásadním způsobem ke zlepšení technického stavu a estetického působení nemovité kulturní památky za těchto podmínek* (správní orgán podmínky pro přehlednost očísloval; původně byly uvedeny jen s odrážkami):

1. *Držitel povolení MK ČR k restaurování, jež bude práce provádět na kamenných prvcích, bude držitelem povolení k restaurování nepolychromovaných uměleckořemeslných děl z kamene.*
2. *Povrch kamene bude opatřen hydrofobizací pouze ve vodorovných plochách.*
3. *Po skončení prací bude zpracována Závěrečná restaurátorská zpráva (zpracovaná dle ust. § 10, odst. 4 vyhlášky č. 66/1988 Sb., kterou se provádí zákon České národní rady č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších právních předpisů), která bude do 60 dnů po ukončení restaurování odevzdána v jednom paré NPÚ, územnímu odbornému pracovišti v Olomouci k archivaci.“*

Vzhledem k navržené podmínce č. 2 bylo písemné vyjádření NPÚ, podle ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu, zasláno datovou schránkou k vyjádření zástupci účastníka řízení spolu s dopisem Magistrátu města Olomouce, odbor památkové péče ze dne 25.4.2018 se sdělením, že eventuelní stanovisko k předmětné věci je možno podat do 10.5.2018. Řádné doručení výzvy k zaujetí stanoviska bylo vykázáno dne 27.4.2018. Do stanoveného data 27.4.2018 ani do data vydání tohoto rozhodnutí neobdržel správní orgán žádné stanovisko zástupce účastníka řízení k zaslanému písemnému vyjádření NPÚ.

Magistrát města Olomouce, odbor památkové péče se při posuzování žádosti a předloženého návrhu na restaurování, zabýval celým písemným vyjádřením NPÚ, přičemž správní orgán státní památkové péče dovedl následující:

Podmínku č. 2 týkající se použití hydrofobizace, stanovil správní orgán s ohledem na aktuální degradaci kamenného materiálu a silné zasolení kamene. Hydrofobizace se nedoporučuje na historické a památkově chráněné povrchové úpravy, na materiály zasolené, na doplňky, jejichž pojivo není vyzrálé, a na úpravy zatížené vztlínající a kondenzační vlhkostí. Hydrofobizace ve srovnání s neošetřeným materiálem zpomaluje rychlost vysychání materiálu namáhaného vztlínající nebo kondenzační vlhkostí. V důsledku prodloužení doby vysychání vody pod hydrofobní úpravou se zvyšuje riziko poškození materiálu mrazem nebo krystalizací soli pod hydrofobizovaným materiálem. To bývá pro trvanlivost povrchových úprav kritické zejména na neizolovaném zdivu, v období, kdy se střídají cykly mrznutí a tání, nebo v případě zasoleného materiálu. Viz *Metodické vyjádření k hydrofobizaci*, in: Zprávy památkové péče, č. 3, roč. 71, 2011, s. 208-209.

Zbývající podmínky navržené Národním památkovým ústavem, územním odborným pracovištěm v Olomouci nebyly do výroku tohoto rozhodnutí orgánem státní správy na úseku státní památkové péče stanoveny, neboť první podmínka je přímo upravena v § 14 odst. 8 zákona č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého lze provádět obnovu kulturních památek nebo jejich částí, které jsou díly výtvarných umění nebo uměleckořemeslnými pracemi, pouze prostřednictvím fyzických osob na základě povolení uděleného Ministerstvem kultury ČR. Tato povinnost je dána přímo výše uvedeným ustanovením zákona o státní památkové péči a nemůže být proto obsažena ve výroku rozhodnutí. Třetí podmínka je upravena v ustanovení § 10 vyhlášky Ministerstva kultury ČR č. 66/1988 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Při respektování předloženého návrhu na restaurování památky nedojde při dodržení podmínky uvedené ve výroku rozhodnutí k poškození její památkové podstaty.

Poučení

Proti tomuto rozhodnutí se lze odvolat podle ustanovení §§ 81 až 87 zákona č. 500/2004 Sb., o správním řízení, ve znění pozdějších předpisů, ve lhůtě 15 dnů ode dne jeho doručení ke Krajskému úřadu Olomouckého kraje, odbor sportu, kultury a památkové péče, oddělení památkové péče, podáním učiněným u Magistrátu města Olomouce, odboru památkové péče.

Lhůta pro podání odvolání počíná běžet, podle ustanovení § 40 odst. 1 písm. a) správního řádu, den následující po dni, kdy bylo rozhodnutí doručeno. Doručení písemnosti upravuje § 23 a § 24 správního řádu, který stanoví, že nebyl-li adresát tohoto rozhodnutí zastížen, rozhodnutí se uloží v provozovně provozovatele poštovních služeb. Jestliže si adresát uložené rozhodnutí ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy bylo rozhodnutí k vyzvednutí v provozovně provozovatele poštovních služeb připraveno, nevyzvedne, považuje se rozhodnutí podle § 24 odst. 1 správního řádu za doručené posledním dnem této lhůty.

Mgr. Vlasta Kauerová
vedoucí odboru památkové péče

Rozdělovník:

- OK PYRUS, s.r.o., Husovická 884/4, Brno-sever, Husovice, 614 00 Brno 14 (DS)
- spis

Na vědomí:

- Vlastivědné muzeum v Olomouci, Náměstí Republiky 823/5, 771 73 Olomouc (DS)
- Magistrát města Olomouce, odbor stavební, odd. pozem. staveb, Hynaisova 34/10, 779 00 Olomouc (interně elektronicky)
- Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Olomouci, Horní náměstí 410/25, 779 11 Olomouc (DS)